

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona
 Külföldre: Negyedévre 5 „
 Évi: 20 „

Felelős szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 László József.

Egyeszesim ára 4 fillér. —
 Beszámoló és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275

Nyitrvármegye tüntetése.

Tizenkét szabadelvűpárti kerület

Nyitrvármegye szabadelvűpártja
 a debreceni határozat mellett.

szept. 8.

A debreceni szabadelvűpárt határozatának legnagyobb diadaláról adhatunk hírt. Ugyanis az ország egyik legnagyobb vármegyéjének, Nyitrvármegyének szabadelvűpártja ma Nyitrán, a megye székvárosában ülést tartott és egyhangú lelkesedéssel csatlakozott a debreceni szabadelvűpárt határozatához.

A rendkívül jelentékeny politikai tüntetés számba vehető eseményről a következő táviratokat kaptuk:

Nyitrvármegye szabadelvűpártja mai nagygyűlésén lelkesedéssel magáévá tette a debreceni pontokat és határozati javaslatban kimondta, — hogy felszólítja az országos szabadelvűpártot, hogy a nemzeti jogoknak érvényt szerezzen.

Gróf Esterházy János.

A másik távirati h iradás ez:

Nyitrvármegye szabadelvűpártja, melyben a vármegye mind a 12 szabadelvűpárti kerülete összpontosul, mai gyűlésében elhatározta, hogy a debreceni szabadelvűpárt július 28-iki határozatának elfogadásával kérést intéz az országos szabadelvűpárthoz, hogy a nemzeti jogoknak az ország helyzete, politikai viszonyai és erőforrásai böles mérlegelésével érvényt szerezzen. Az erre vonatkozó határozatunkat megfogjuk küldeni.

Nyitrvármegye szabadelvűpártjának elnöksége.

Végtelen fontosságu ez a határozat éppen most, midőn az országgyűlési szabadelvűpárt sürgős pártértekezleten állást készül foglalni a nemzeti követelések tárgyában.

Ime egy egész vármegye mind a 12 szabadelvűpárti kerülete egyszerre, központi szervezete útján tüntetően csatlakozik a debreceni határozathoz!

Még pedig nemcsak a legnagyobb, hanem a legkormánypártibb vármegyek egyike az országban. A híres Nyitrvármegye, mely évtizedeken át fejbőlöntő mamelukokat adott az országgyűlésnek, most a nemzeti közérzet izzó lázától áthatva nyíltan csatlakozik a debreceni határozathoz.

Ez azt jelenti, hogy a nemzet immár minden rétegében felébredt, talpra állott és lehetetlen többé elfojtani az egységes magyar nemzet fenséges mozgalmát.

Üdvözljük Nyitrvármegye egységes szabadelvűpártját és reméljük, hogy az országos szabadelvűpárt éppen ily egységes lesz és legközelebbi pártértekezleten az országgyűlési egységes szabadelvűpárt komoly hazafias megfontolás után oda áll a nemzet élére, hogy a nemzeti zászló alatt a nemzet legszentebb ügyét diadalra vezesse!

Ez lesz a debreceni szabadelvűpárt nagyszabásu határozatának dicsőséges betetőzése,

A haza bölcsének emléke.

— A miniszter körrendelete. —

— szept. 8.

Nemrégiben multak el azok a kegyeletes, hazafias ünneplések, melyeket a magyar ifjuság a társadalom részvételével a legnagyobb magyar szabadsághősnek, II. Rákóczi Ferenének emlékére országszerte rendezett. Most pedig egy másik nemzeti nagyság emlékét készü-

lünk megülni. Ez az alkalom Deák Ferenének, a haza bölcsének századik születésnapja lesz október 17-én. Szinte magától értetődik, hogy ezuttal is a magyar fiatalaság járjon elő — akárcsak Rákóczi ünneplésénél — a lelkesedésben, az ünnepélyek rendezésében, a nagy Deákról való méltó megemlékezésben. Ezt tudván, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, a tanügyi hatóságokhoz a következő rendeletet intézte:

Áthatva mélységes igazságától annak, hogy miként az egyének; ugy a nemzetnek életében is, a mult a jövőnek záloga és hogy a nemzet nagyjai iránt való hálás kegyelet és a róluk való lelkes megemlékezés — kivált a minden szép, jó és igaz iránt fogékony ifjuságban — a kötelességtudásnak, hazaszeretetnek s nemes nagyratörésnek bőséges forrása, nemcsak nagyfontosságu paedagogiai érdek által ösztönöztetem, hanem lelkem legbensőbb sugallatát is követem, midőn igaz örömmel ragadom meg az alkalmat, hogy Cimed figyelmét nemzeti közéletünk azon szellemóriására irányozzam, aki önzetlen, egyenes jellemével, elméjének bölcsességével, lelkének nagyságával és szavának meggyőző erejével, még a legnagyobbak közül is kivált akit nemzetének rajongó tisztelete már életében a „haza bölcsé“ nevével tüntetett ki.

Ez év október 17-én lesz századik évfordulója a napnak, amelyen a Gond viselés a legnagyobb államférfiak egyikevel ajándékozta meg ez ezeréves dicsőséggel tündöklő és ezeréves megpróbáltatással hősiesen megküzdött nemzetet.

Deák Ferene lángelméje, akaratának megdönthetetlen ereje, csaknem példátlan nagy tekintélye megtalálta a legnemesebb és legdicsőbb Uralkodó szívéhez az utat s nemzete és királya közé állva, mérsékletével, bölcsességével elosztatta a félreértés felhőit és a szeretet láncával kapcsolta össze a magyar nép és Uralkodójának szívét s a szeretet erejével a romok helyén újra fölépítette az alkotmányt és ezzel hazája nagyságát és dicsőségét.

Alig van alakja a magyar históriának, kinek élettörténete, cselekvései, küzdelmei és alkotásai, több és nagyobb tanulsággal szolgálhatnának az ifjuság

21 es jó állapotban levő legújabb kiadásu — **ódon TANKÖNYVEK** valamint mindenféle

iskolai író- és rajzszerkek kaphatók

László Albert és Társa (Hegedüs S. és Sándor I.) iskolai könyv és papirkereskedésben Debrecen Főpiac a kistemplommal szemben.

nak, mint éppen Deák Ferenc pályafutása. Örök típusa ő a magyarnak, kibentántoríthatatlan királyhűséggel a hazának és szabadságnak tiszta szeretete párosul ki a nemzet igazából egy szemernyit föl nem ad, de józan bölcsességgel tüzi ki nemzete elé a célokat.

Nincs honfierény, amire példát nem nyújt élete.

Kötelességtudás, komoly munka, férfias kitartás, megfontolás, törhetetlen jellem, jogtisztélet, lobogó hazaszeretet, közmondásszerű egyszerűség, és önzetlenség, mindez oly teljességben és tiszta ságban van meg benne, mint kevés másban! Követendő mintaképe ő a nemes eszményekért hevülő magyar ifjúságnak akinek pályája csudálatosan alkalmas arra, hogy az ifjui becsvágynak tette serkentő oly tényezője legyen, melynek jellemképző és példaadó ereje e százados évfordulón a nemzeti nevelés egész vonalán éreztesse megtermékenyítő, áldásos hatását.

E cél érdekében melegen óhajtván hogy Deák Ferenc nagy alakja és magasztos élete e ritka alkalomból céltudatos, lelkes ismertetés és méltatás kapcsán a magyar tanuló ifjúság elé állítsassék, míg egyfelől folyó évi október hó 17 ikét az összes rendelkezésem és vezetésem alatt álló tanintézetek nézve szünnapul rendezem, addig másfelől megkívánom, hogy e napon ezen tanintézetek valamennyien egységes program szerint hazafias, méltó emlékünnepeket tartsanak, amelynek részletes tervére nézve a következőket írom elő:

Az egyetemeken, műegyetemen, jogakadémiákon; nemkülönben a művészeti iskolákon az ünnepélynek összeállítását az ifjúságra bízható, természetes azonban, hogy az ünnep kizárólag Deák Ferenc emlékének legyen szentelve.

A középiskolákban és tanítóképző intézetekben a Himnus és a Szózat eléneklése közé beillesztendő a programba egyik tanár emlékbeszéde és (az algináziumok és álreáliskolák kivételével) a

legfelsőbb osztálybeli tanulók egyike által szintén a haza bölcséről írott s a szaktanár ítélete szerint valamennyi közül legsikerültebb magyar házi dolgozat felolvasása, mi végből elrendelem, hogy ezen intézetek legfelsőbb osztályában az 1903—1904 tanév első magyar dolgozatának tételül Deák Ferenc életének és pályájának méltatása tűzendő ki.

A kereskedelmi és felsőbb leányiskolák ünnepének programja ugyanilyen legyen, kivéve, hogy itt a versenydolgokat készíttetését az egész tanári testületnek határozatára bízom.

A polgári és elemi iskolák ünnepi programja szintén azonos a középiskolával, azzal a különbséggel, hogy ezekben a szóban forgó dolgozat teljesen elmarad.

A gyógypedagógiai intézetek ünnepi programját a fent elmondottak figyelembevételével s a viszonyok mérlegelésével az illető tantestületek állapítsák meg.

Azon szilárd hitben, hogy az ünnephez fűzött hazafias és nagyfontosságú célok megvalósításában minden tényezőnek odaadó lelkes és teljes támogatására számíthatok, nyomatékkal hangsúlyozom, hogy az országszerte rendezendő ünnepek lefolyását különös érdeklődéssel óhajtóm kísérelni, mi végből mindennemű tanintézetekben tartott ünnepélyekről rövid jelentést várok az emlékbeszédet tartó tanár tanító és a legsikerültebb dolgozatot szerkesztő tanuló nevének fölemlítésével.

Wlassics Gyula.

Hentes mesterek mozgalmá.

szept. 8.

Debrecen város nagyon közel áll ahhoz a különös esethez, hogy a hentes mesterek bezárják boltjaikat és megszüntessék az üzletet.

Röviden arról van szó, hogy hentes

iparosaink sztrájkolni készülnek a városi hatóság ellen.

Mindenesetre jellemző és dicséretes, hogy a debreceni derék hentes iparosok súlyos helyzetükben sérelmeik orvoslását nem a közönség árfelemelés útján való megterhelésével, hanem jogos követeléseik hatósági elismerése révén keresik.

Az egész országban észlelhető a mészárosok és hentesek mozgolódása, hogy anyagi viszonyaikat rendezzék és helyzetüket javítsák.

Budapesten a dolgot egyszerűen úgy intézik el, hogy felemelik az árakat és a fogyasztó közönséget méltánytalan módon megadóztatják.

Az ország második városában Szegeden olyanok az állapotok, hogy 500 mészáros mester közül 200 kénytelen segédnek menni a rossz üzleti viszonyok miatt. Még így is arról gondolkodtak, hogy sztrájkolni fognak és megszüntetik a husmérést.

De a hatóság támogatásukra szentelt és tekintettel a mészáros és hentes iparnak országszerte való nagy hanyatlására, a szegedi megoldás a hatóság hozzájárulásával az lett, hogy a hus árát átlag 16—20 fillérrel felemelték.

Ezzel szemben a debreceni hentes mesterek nem akarják a közönséget megterhelni, hanem nagyon helyesen arra törekcszenek, hogy a városi hatóság könnyítsen helyzetükön, tegye lehetőssé megélhetésüket, vagyis szüntesse meg azt a sok igazságtalanságot, mely ellen a henteseknek küzdeniök kell.

A debreceni hentes iparosok egy értelmű határozattal kimondták, hogy a városhoz fordulnak és kérik jogos, méltányos kívánságaik teljesítését, ha

Képek a jövőből.

Csányi Henrik tanálmánya nem-sokára közkinces lesz élni fog vele a szántóvető a háziasszony, a katona stb (Lásd a lapokban)

I.

Bőresők Kajla Pál (a bőreshez): Kelj Pista, hasadra süt a nap. Adta teremtette, hát miért nem oltotad el a villányt a jászolnál?

Pista: A Csákó annyira megszokta mán, hogy csak villanyvilágításnál tud aludni.

Bőresők: Eredj csak hamar, fogj be négy motort, aztán ugarold a semlyéket. Vigyázz, valamelyik szét ne pukkanjon az orrod alatt, mikor piszkálsz.

Pista: Dejszen gazduram, megszoktak mán a motorosok engem. Olyan az mindegyik, mint a kezes bárány. (Kihajta a motorost és szántogatni kezd. Dalol.)

Szeretnék szántani
Hat motort hajtani,
Ha a rózsám gyünne
Telepigazgatni.
Telepigazgatni
A féket csavarni
Gömbölyű két karját
Itt villanyozgatni:

Gyeprugó Pap Péter (a szántás végén ül) De korán befogtad a villanyost, Pista.

Pista: Be ám, hát kend mit szösmötől ott a kukorica végén?

Pap Péter: Kapalgatok öcsém.

Pista: Mi a küvel?

Pap: Hát az új kapával, a Csányi-félével. A nyelén telep van, begyújtottam neki, aztán úgy kapál magától, mint a veszőt istennyila. De nini, hol az én kapám? Nem látod?

Pista: Ahol szalad a kend kapája a jegenyék iránt. Ni, hogy rugja a port!

Pap: A firkantyuját! Elfelejtetem a sorófáját visszaigazítani. Nem baj, mindjárt dróttalantáviratozok az anyjuknak, hogy hozzon ki másikat. Van-e egy teleped, rá akarnék gyujtani a pipámra.

Pista (kihuzza a mellényzsebből): Ehol-e, csak szíjja kend. Hanem majd vizet forralunk mellette, egy kis betyárost szeretnék főzni.

Pap: Hadd a betyárost mikor nyulat is ehetünk. Itt a villanyos botom, lesbe állok, aztán levillanyozok egy tap sífülest.

Pista: Vigyázzék kend vele, nehogy úgy járjon mint a Gömböcék Pistája. Macskára lütt, annak meg, tudja kend, villanyos a farka. Aztán elhibázta. A macska visszalütt a farkával. Cselő Motor! Gyi hé! Hó ha!

II.

Gazdasszony: Kitisztítottad e a telepet, Julesa?

Szolgáló: Igenis, kezit esőkolom.

Gazdasszony: Mivel tisztítottad ki?

Szolgáló: Guzi kenőcsesél.

Gazdasszony: Oh, te esaei! Olvasd el a használati utasítás 495 ik pontját. Szolgáló: Igenis.

Gazdasszony: Gyujts aztán alá a telepnek, Julesa vendégeink érkeztek.

Szolgáló: Hány esírkét vágjak?

Gazdasszony: Hogy vágnád, bolond. Végezd ki őket villamos árammal. Hát a ludat megkoppasztottad?

Szolgáló: Most tettem a koppasztó gépbe, de még nem eresztettem meg az áramot.

Gazdasszony: Gyorsan! Gyorsan! fejleszd az áramot, mert elkésünk az ebéddel.

Szolgáló (alaposan fejleszti).

Gazdasszony: Jesszusom, már mind itt vannak. Ne kiméld az áramot, Julesa! Szolgáló (nem kiméli.)

Gazdasszony: Siess már, mert hátba ütlek. Mindjárt tálnom kell.

Szolgáló: Készen vagyunk.

A telep fölrobban. A koszt a kéményen át a csillagok felé röpül.

III.

Az ezred királygyakorlatozik. A rajvonalba fekvő zászlóaljok előtt apró telepekre erősített gyorstüzelő puskák. Az ellenséges századok felfejlődnek.

— Hapták! Siszen grádausz, cváj fr'ttggg!!

Minden katona egy-egy gombra helyezi a kezét.

— Annn! Fáj'rrr!

pedig ezt meg nem kapják, az összes hentes mesterek megszüntetik az üzletet, mert ahhoz az eszközhöz nyulni nem akarnak, hogy az árak felemelésével a közönséget sujtsák.

Ez különben sem segítene rajtuk mert sérelmeik oly nagyok és helyzetük oly súlyos, hogy az állapotok rendezése csak a hatóság méltányos intézkedései alapján lehetséges.

Tegnap a hentes iparosok tekintélyes testülete tömegesen felkereste szerkesztőségünket és előadták sérelmeiket és bebizonyították, hogy helyzetük a mai viszonyok közt tarthatatlan.

Az üzletpangás országos, általános okaihoz ugyanis Debrecenben oly súlyosító helyi okok járulnak, hogy a hentesek kívánságainak teljesítése elől a városi hatóság valóban el nem zárkozhatik, ha csak a debreceni hentes ipart megölni s a fogyasztó közönséget türethetetlen viszonyok közé sodorni nem akarja.

A városban és megyében hosszú idő óta fennálló zárlat, a vágatási és istálló díjak mértéktelen nagysága, a fogyasztási adó behajtásának helytelen módzatai és a konzum vásár hiánya idézték elő a válságot.

Ily körülmények közt hentes iparosaink jogos kívánságaikat pontonként felsorolva a városhoz fordulnak, hogy segítsen rajtuk,

A hentes iparosok követelése a következők:

1. Oldódjék fel a zárlat, legyen szabad a sertésvásár Debrecenben, Hajdumegyében és a környéken, mert ma házalniok kell az áruért és több okánál fogva nem bírják megfizetni a magas árakat.

Kinos csönd.

— Fájrrr, az apátok hét szent segít!

Egy-két pikk-pukk s azután kinos csönd.

— Hogy az anyátok — fáájjjjrrr!

A katonák halotthalványan nyomkodják a gombokat. A király odalovagol.

— Ezredes, mit csinálnak maguk? Ott az ellenség, tüzeljenek.

Pikk pikk, pikk-pukk!

— Snellfájer, ezredes.

Pikk . . . pikk . . . pikk!

— Jelentem alássan, a telepek elromlottak.

Visszavonulás, óriási zavar, vizsgálat.

— Hová lett a telepedből a ciankáli?

— Jelentem alássan, sok a patkány a kvártélyon, azt pusztítottam vele, aztán kifogyott.

— Hát az alkohol hová lett? Kapitány ur, az ön századjának a telepeiben nincs alkohol.

— Örmester, hova lett az alkohol?

— Káplár, hol az alkohol?

— Hová tettétek az alkoholt? bar-mok!

— Jelentjük alássan, hajnalban nagyon fáztunk, aztán — megittuk.

— Hej, vakapátok! Hát a kürtös megbolondult, hogy alármot fuj?

— Jelentem alássan, be van rugva. Két ágyu telepet ivott. Róka Tóni.

2. A vágóhidon szállítsák le a vágatási díjat 40 fillérre, az istálló díjat töröljék el annál inkább, mert az eddigi díjából már busásan fedeződött minden költség, sőt a városnak 50,000 korona tiszta haszna is van.

3. A fogyasztási adó behajtása a vágóhidon történjék, mert a mostani rendszer, hogy a városban megy végbe befizetés, rendkívül károsítja a henteseket.

4. Kivánják, hogy a borsókás sertésért csak fele fogyasztási díjat fizessenek, mert ily sertésnek csak a szalonája használható, a husát elkobozzák és még is fogyasztási adót szednek érte.

5. Mindenek felett kívánják pedig a konzum vásár létesítését, mert e nélkül tönkre kell menniök. A zárlat alatt levő községekbe legyen szabad az egészséges sertést a konzum vására behajtani.

Ime ezek a hentes iparosok kívánságai. Egytől egyig oly kívánságok, melyek méltányosak, nem túlzottak és annál inkább figyelemre méltók, mert nemcsak a hentes mesterek helyzetének javítását hanem a közönség érdekeit szem előtt tartják.

Eppen ezért reméljük, hogy ezek a kívánságok teljesedni fognak.

Ha mégis ez be nem következne, a hentes iparosok el vannak tökévelve, hogy radikális eszközhöz nyulnak: be zárják üzleteiket.

Ez mindenesetre a világ legkülönösebb sztrájkja lenne s oly veszedelmeket és kellemetlenségeket zudítana egyrészt a hentes iparra, másrészt a fogyasztó közönségre, hogy a városi hatóságnak ezt a jogos kívánságok gyors teljesítésével feltétlen kötelessége megakadályozni

KÖZIGAZGATÁS.

+ A tanács a drezdai városi kiállításon. Drezdában most lesz a német városok kiállítása. E kiállításra, műszaki és közigazgatási dolgok tanulságos tanulmányozására a tanács több tagját — köztük Vesej Imre városi főjegyzőt is — kiküldi. A küldöttek a kiállításra a jövő hét folyamán fognak elmenni.

× A közigazgatási tanfolyam megnyitása. A közigazgatási tanfolyamon tegnap nyitották meg az idei tanévet. Az idei tanévben a hallgatók száma összesen 30 s így az idén párhuzamos évfolyam felállítása nem vált szükségessé. A tanfolyam igazgatója ez idén is Dr. Weszprémy Zoltán vármegyei főjegyző a tanári kar pedig a régi.

× A szinügyi bizottság ülése. A szinügyi bizottság Kovács József polgármester elnöke alatt csütörtökön délután 4 órakor ülést tart. Az ülés tárgyai lesznek új szerződötések, előterjesztett átalakítási munkálatoknak megbeszélési, továbbá a páholybérletek ügye és a tanács által a színház átalakítása tárgyában hozott javaslat fölött véleményezés. Végül folyó ügyek elintézése és indítványok.

× Gyűlések a vármegyén. E hónap folyamán a vármegyén több gyűlés és

ülés lesz megtartva. Így a vármegye közigazgatási bizottsága e hónap 14-én délelőtt 9 órakor a vármegye számonkérő széke e hónap 18-án és végül a vármegye közönsége rendes őszi közgyűlését e hónap 21-én fogja megtartani. Valamennyi ülésen Puky Gyula főispán fog elnökölni.

× Helyettesítés. Dr. K. Tóth Mihály mezőrendőrkapitányt egy hónapi szabadsága alatt Orosz László rendőrfogalmazó helyettesítette. Tóth Mihály dr. most jött haza, Orosz László pedig az összes kihágási ügyeket fogja vezetni, míg Erdélyi István egy hónapi szabadságon lesz.

× Szegényügyi bizottsági ülés. A város szegényügyi bizottsága Oláh Károly v. közművelődési tanácsos elnöke alatt pénteken délután 4 órakor a városházán ülést tart. Az ülésen a bizottság a folyó ügyeket fogja elintézni.

A délmagyarországi hadgyakorlatok.

— Saját tudósítónktól. —

Temes-Ujfalú, vasárnap.

A nagy király-manőver utolsó óráit éljük.

A mai vasárnap, amikor általános pihenője van a legénységnek, az istentiszteletnek és a szórakozásnak, a mulatozásnak volt szentelve. Délelőtt ott volt a templomban az egész tisztkar az összes katonai előkelőségekkel. Erről az istentiszteletéről már szólottunk, de néhány érdekes epizódról meg kell emlékeznünk.

A mise előbb 7 órára, majd fél nyolcra, utóbb fél kilencre, végül ma reggel 9 órára volt megállapítva. Nagy gondot okozott az udvarnak a templomban való elhelyezkedés. A község derék plébánosa, Hold Adám egy szentélyben állított fel a trónörökösnek imazsamolyt és asztalt. Ma reggel azonban a szertartásmester a főherceg kívánságára úgy intézkedett, hogy a trónörökös imazsamolya a közönség sorában az első sorban legyen, mert a szentélyben való külön hely csak a király ő felségét illeti meg. Tényleg ő felsége mindig a szentélyben szokta buzgó imáját elvégezni.

Volt egy kis kanapé processzus is, azaz, hogy majdnem volt. Az elhelyezkedés ugyanis így történt. A templom hajójának baloldala a katonai tisztkar számára volt lefoglalva, a jobboldalt tartották fenn a polgári közönségnek. Az első sor a kegyuraságot illeti meg. A rend szerint, de most itt voltak a megyei hatóság fejei, akik közül Molnár Viktor főispán itt a magyar államot is képviseli, már most őt illeti meg az első hely. Hogyan oldják meg a fogas kérdést? Nos, az udvariasság szabályai szerint. Az első sorban ültették a hölgyeket. Zselénszky Róbert grófnőt és anyját, özvegy gróf Károlyi Viktornét. A második sor élén foglalt helyet a fő- és alispán és utánok a kegyur, Zselénszky Róbert gróf.

Délután nagy ünnepély volt a házi gazdánál, gróf Zselénszky Róbertnél, a kinek igen hazafias ötlete volt az, hogy a külföldi attaséknak és a többnyire Bécsben székelő vezérkarnak bemutassa a magyar zenét, dalt és táncot. Sátrat állított fel a parkjában és ott látta szíves vendégszeretettel előkelő vendégeit. Akiknek sorában ott voltak Molnár Viktor temesi, Urbán Iván aradi főispánok, Cabdebo Gergely alispán és Hold Adám plébános.

H I R E K.

N a p l ó.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap és ünnep napon d. e. 9—12-ig.

Növegyleti szövő ipar tanműhely nyitva — vasárnap kivételével — mindennap délelőtt 7—12-ig és délután 2—6-ig.

Szept. 9 Főiskolai tanév ünnepélyes megnyitása.

Az aradi cigányok huzták a szebb-nél-szebb magyar dalokat s a talp alá valót.

A francia katonai attasé de Guiche Márki volt a leginkább elragadtatva. — Egyáltalában ő a legélénkebb az attasék között. Mindent lefényképezett, a falu leányait, az asszonyokat, a cigányokat. Altalában mind megbámulták az itteni hajviseletet és egyhangulag konstatálták, hogy az valóban művészi munka.

Bizonyítja ezt az is, hogy a leányok hajviseletének előállítására egy órai szorgos munka. Vékony fonatokban hátul egy fésűre erősítik a haját és ott cifrán fel tűzik.

A multság kitűnően sikerült.

Az itt levő fényképészek különféle felvételeket csináltak ő felségéről a trónörökösökről. A felvételeket bemutatták, de csupán azokat szabad sokszorosítani, a melyek a returizás után a főhercegnek megtetszenek.

A trónörökös állandóan vidám és jókedvű. Az udvari mai ebéden többször kifejezte elismerését a fogadási rend felett. Az elismerést teljes mértékben megérdemlik Temes megye tisztviselői és első sorban Molnár Viktor főispán, a ki a legnagyobb gondnal és körültekintéssel tapintattal tett eleget nagytelelősséggel járó kötelességeinek.

Még egy epizódot.

Hadd szóljunk még egyszer Pavlik urról, a budapesti rendőrfelügyelő urról. A helybeli jegyző, felügyelő urnak szolgáltatta meg. Nosza, odaugrott Pavlikur.

Kérem, én öt év óta főfelügyelő vagyok.

Ezen annyival is inkább mulattak a vendég urak, mert fontoskodásában a főfelügyelő ur annyira szívényviselte az ügyeket, hogy az egyik rendező szolgáló birónak, a ki egy órája kerestette a bor bélyt, figyelmeztette, hogy sürgősen bo rotválkozzék.

A trónörökös ma 1 órakor elutazott. Szeretettel, hódoló ragaszkodást és nagy biztató reménységet hagyott itt Magyar országon.

* A hadgyakorlatok vége.

Temesújfalun, szept. 7. Ma értek véget az itteni hadgyakorlatok, melyeket Ferencz Ferdinánd a nagy hőség miatt már reggel 9 órakor lefuvatott, hogy a katonákat megkímélje. A megbeszélés után bucsut vett a főherceg a vezérkar és atasséktól s Gola alezredes és 4 sor hajó hadnagy kíséretében a Temesújfalusi őrházhoz hajtatott, hol a tiszteletére megjelent Molnár Viktor főispán Kab dobó Gergely alispán és Zselénszky Róbert gróf házi gazdájától szívélyesen el bucsuzott s 10 óra 25 perckor a nagy számban egybegyűlt nép lelkes éljenzése között innen egyenesen Bécsbe elutazott.

S P O R T.

Torna és kerékpár verseny. A Debreceni Torna és Kerékpáros Egyesület okt. 4 én (vasárnap), a nagyerdei Sportterén országos Amateur Torna, Atletikai és Kerékpárversenyt rendez, melyre Magyar ország összes társaságait és a testedzés barátait tisztelettel meghívja és örömmel várja az egyet választmányára nevében Lassgallner Kálmán, egyesületi ügyvivő elnök. Dr. Horvay Róbert, egyesületi titkár.

* **Kisasszony napja.** Ma Kisasszony-napján a r. kath. templomban az isteni tiszteleteket a következő sorrendben fogják megtartani. Délelőtt szt. misét mondanak; 6 órakor Pák Emil, 7 órakor Nyári Ignác, 8 órakor egy kegyesrendi tanár, melyen a főgymn. növendékei vesznek részt. 9 órakor az ünnepélyes nagymiséét Dr. Wolafka Nándor v. püspök prépost. plebános tartja segédlettel, s azután ugyanő predikál. Háromnegyed 11 órakor misézik Molnár K. Dezső, fél 12 órakor Szabó István. Délután 3 órakor ünnepélyes lytánia és utánna Rózsa-füzér lesz.

* **Katonáink hazatérése.** A délvidéki hadgyakorlatokat befejezték és most a debreceni katonák sorra hazatérnek. A 39 ik gyalogezred ma kedden Aradon pihen, délután 4 órakor külön katonai vonattal indul hazafelé s Debrecenbe szerdán reggel 6 órakor érkezik. A 3 ik honvédgyalogezred pénteken délelőtt 10 óra tájban érkezik meg szintén külön vonaton. A 7 ik huszárezredbeliek pedig mint ezt már jelentettük is, e hónap 18 án térnek vissza Debrecenbe.

* **Személyi hír.** Becsey Gyula kir. tanácsos, kir. ítélőtáblai bíró, a jász be rényi kir. jbiróság vezető járás bírása tegnap óta rövid időre városunkban tartózkodik.

* **Elhalasztott vásár.** A debreceni Dienes-napi vásárt a zsidó ünnepek miatt elhalasztották, miről a város tanácsa ezt a hirdetést adta ki: *Hirdetés.* Debrecen szab. kir. város tanácsa közhírré teszi, hogy a folyó évi Dienes napi országos vásárt a közbejött izraelita ünnepek miatt a következő napokon tartják meg. 1903. szeptember 28., 29., 30., Hétfő, Kedd, Szerda: bőr, gyapju, méz, dió stb., továbbá toll, iparcikkek, gabona és terményvásár. 1903. október 2. Péntek: juhvásár. 1903. október 3., 4. Szombat, Vasárnap: sertésvásár. 1903. október 4. 5. Vasárnap, Hétfő: lóvásár. 1903. október 5., 6. Hétfő, Kedd: baromvásár. — Debrecen, 1903 szeptember 3. — Városi Tanács.

* **A Kossuth dalkör dalestője.** A Kossuth Dalkör szeptember 20 án Kökert Gusztáv karnagy vezetése és Jónás Lajos zenekarának közreműködése mellett a Bika szálló dísztermében zártkörű dal estélyt rendez. Belépti díj személyenként 2 kor. Családjegy 3 személyre 4 kor. Kezdeté este 8 és fél órakor. Jegyek előre válthatók: Benyáts Emil piac utcai, Medgyaszay Sándor Dégenfeld téri és Sziift Aladár piac utcai üzletében. Müsor:

1. Nyitány, Rákóczi kesergője: Jónás Lajos és zenekara által. 2. Zord lakomnak Népdalegyveleg Méder Mihálytól, előadja a dalkör. 3. Szívemből téptem ezt a dalt, Makraitól; zenekar kísérettel éneklő Grád Rezső működő tag ur. 4. Völgyi rózsa, férfi négyes, Kuncetól; előadják: Makai Sándor, Ungvári Imre, Boros Ferenc és Grád Rezső működő tag urak. 5. Bárd, Silchertől; előadja a dalkör. 6. Csillagos az éjjel. Eredeti magyar dalok, Hoppe Rezsőtől. Előadja a dalkör. A műsor többi számát Jónás Lajos zenekara látja el hajnali 3 óráig.

* **A városi könyvtár szaporodása.** A város az ország összes törvényhatóságainak még régebben megküldte Szűcs Istvánnak és Zelizi Dánielnek Debrecen város történetéről szóló munkáit. Az egyes törvényhatóságok most köszönetük meg egyenként a város szives figyelmét sőt egyesek önmagukra vonatkozó munkák megküldésével kedveskednek viszont. Így például Győr sz. kir. város 15 drb. művet küldött városunknak, mely Győr egyes művelődési és történelmi dolgait tárgyalja. E művek között van több, mely Szávay Gyula országos hírvépostánk s a keresk. kamara kiváló titkára tollából került ki. A küldemények nemesak kiváló figyelem jele a társtörvényhatóságok részéről, hanem mint becses s megőrzésre méltó művek városunk könyvtárát is szépen szaporítják nemesak számban, de értékben is.

* **Kertgazdák ülése.** A kertgazdák e hónap 13 án — vasárnap — délelőtt 11 órakor a városházán folyó ügyek elintézése végett ülést tartanak.

* **A termelő szövetkezet.** Már napok óta nem dolgoznak az újonnan alakult csizmadia termelő és áruveszélyes szövetkezet munkásai, mivel az igazgatóság csekély munkabért fizet munkásainak. Végre tegnap elsimultak a viszályok és 35 munkás munkába is állott. Ma ismét körülbelül annyi munkás veszi fel a szerződést és a szövetkezet folytathatja a még alig megkezdett s már is többeszeres munkát.

* **Néhány szó a hegedű oktatásról.** E cím alatt a Szabadság vasárnapi számában Fűredi József tanár értékes cikkét a véletlen alaposan megcsönkítette. A becses dolgozat egy része kimaradt s így a harmadik bekezdés végére került töredék mondat érthetlenné vált és az egész cikk hiányos szerkezetűnek látszott. Szives olvasóinkat e nyomdai hiba felmentésével figyelmeztetjük, hogy a szép cikk a debreceni zenede ez idei évkönyvében, melyet az iskolai értesítők közt ismertettünk, egész terjedelmében olvasható.

* **Kormos rablók.** Két bekormozott ember állított be Lichtstein-féle tanya-ára. A cseléd észrevette őket és a szobaaajtót hirtelen bezárta s annak kulcsát elrejtette. A szobában a két tulajdonos volt. A befeketített arcú emberek a cselédnél a szoba kinyitását követelték, de a leány egyre azt állította, hogy a szobakulcsokat a tulajdonosok magukkal vitték a városba. A rablók nagy nehezen bele nyugodtak és vacsorát kértek. A leány iszonyu félelemmel tálalt vacsorához, mely után a két idegen felállt és a cselédnek levelet adott át, hogy azt gazdájának kézbesítse. Amint elmentek, a cseléd kinyitotta a szobaaajtót, a két testvér fellármázta a cselédséget és a csend-örökkel együtt megindult a hajsza, de hiába. A levélben a két zsivány meghagyja Lichtsteinéknak, hogy a tanya sarok ablakjába másnap reggel egy ez-

rest tegyenek ki, különben az egész családot megölik. A két gazembert keresik.

* **Halálozás.** Mély gyász érte a főiskola egyik tanárát, dr. Peckó Ernőt. Ugyanis Irénke nevű kis, 10 hónapos leánya meghalt. A köztisztviselői állású férfit gyászában városunk előkelősége osztozik.

* **Békéltető bizottsági ülés.** Az ipartestület tanácsstermében tegnap délután 4 órakor békéltető bizottsági ülés volt, melyen Berecky Lajos rendőrfogalmazó elnökölt. A gyűlésen a mesterek és alkalmazottak között felmerült vitás dolgokat tárgyalták.

* **Cipészkiállítás.** Vasárnap este bezárt a cipészkiállítás. Már tegnap el is kezdették a kiállított tárgyak elszállítását. A tárgyakat ládába teszik s úgy küldik el készítőjének, esetleg vevőjének. Kétségtelenül legnehezebb a kiállított gépek elszállítása. A technológiai iparmuzeum cipészipari gépeit — mint értesülünk — aligha viszik Budapestre, hanem Aradon külön kiállítást rendeznek a gépekkel. E héten a kiállítás bódéját is elbontják.

* **Köszönetnyilvánítás.** Thiessen Art hur helybeli festő ur 5 koronát küldött hozzám a f. évi október hó 12-én megnyitott siketnéma iskola céljaira, mely szíves adományáért fogadja az ügy érdekében őszinte köszönetemet. Egyszer miad, köztiudomásra hozom, hogy a siketnémaikat gyámolító egyesület alapító tagjaiul újabban beléptek: a debreceni kereskedő társulat és Szentkirályi Tivadar nagykereskedő ur. Tisztelettel Oláh Károly v. tanácsnok.

* **Halálozások.** Tegnap a következő haláleseteket jelentették be az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál: Sándor Róza ev. ref. 10 hónapos; Guttman Mór izr. egy hónapos, Bagosy Péter ev. ref. 28 éves, Peckó Irén ev. ref. 10 hónapos, Zsáros Bálintné ev. ref. 31 éves, Szabó Imre ev. ref. 48 éves, Iván István ev. ref. 13 hónapos, Némethy János ev. ref. 85 éves, Rác Szabó Ilona ev. ref. egy hónapos.

* **A nyiregyháza nyirbogdányi menetdíjak leszállítása.** A magyar királyi államasutas igazgatóságától nyert értesítés szerint a nyiregyháza-nyirbogdányi viszonylat f. évi október hó 1-étől kezdve a távolsági forgalom I-ső vonalszakaszából a III. szomszédos forgalomba leszállítatnak. Budapest, 1908. szeptember hóban.

* **Meglopott tolvaj.** Két rendbeli lovas és az azért járó büntetés feketélik Smigróczy Pál multjában. Tegnap végül panaszosként jelent meg a rendőrségen. Elmondta, hogy az Uhlmann féle vendéglőben ivott és mire széjjel nézett, élelmiszert tartalmazó zsákját ellopták. A meglopott tolvaj kéri a rendőrséget, hogy ügyes kollegáját — ki őt is meglopja — kerítse elő.

* **Kutyamarás.** Jaga István M. Á. V. üzletvezetőségi hivatalnokot szomszédjának a kutyája megharapta. A kutya nem volt beteg s így a harapás nem veszélyes. A rendőrség ismételen fel hívja a kutyatartókat, hogy kutyáikat pórázon vezessék és szájkosárral lássák el, mert ellenkező esetben a pecérek irgalmatlanul elfogdossák az ebeket.

* **Rövid hírek.** Lángban álló község Gyékés hontmegyei község tegnap lángokban állott, 2 gyermek bennégett a tűzben. — **Halálos szerencsétlenség.** Prakker József józsefházi földbirtokos kocsija miközben a vasuti töltésen haladt

át, a sineken felborult, Prakker a lovak közé esett, amelyek agyonrugdosták. — **Baleset a hadgyakorlaton.** A Vörösvár és Üröm közt lefolyt gyakorlaton, aminap Aust Károly vezérkari százados leesett lováról, amely fejét összetiporta. A százados fiatal felesége a hír hallatára sulyosan megbetegedett. — **Ingyen akart utazni** Haszlinger Fülöp küküllőszegről Erdőszentgyörgyre a vasuti kocsi tetején, utközben észrevették, amikor olyan szerencsétlenül ugrott le a kocsiról, hogy fejét egy távirtdaoszlopba vágta. Azonnal meghalt. — **Uj fém.** Edvard Mollard Londonban új fémot fedezett fel, amely igen könnyű és mégis nagyon szilárd, a neve solium. — **Beteg művész.** Fadrusz János, a jeles szobrász beteg, de állapota nem sulyos. — **A villamos áldozata.** Szécsi Istvánné miskolci 80 éves koldus asszony a villamos vasut elgázolta, meghalt. — **Gyilkos cséplőgép.** Komádiban Takács István etető beleszedült a cséplőgépbe, mely lábait szétmorzsolta; rövid idő alatt meghalt.

* **Olvasóink figyelmébe** ajánljuk, hogy színehagyott avagy elpiszkolódott ruhákat olcsó árak mellett Konez Józsefnél festessék és tisztítsassák. Főútlelet Batthiányi u. 2. sz. a. Műhely vár u. 7. sz. zenede során.

x **Rác Béla** bankirodája Debrecen, Csapó utca 12. pénzkölcsönök jelzátlogra, személyhitelre gyorsan kieszközöl. 25 bankkal áll összeköttetésben.

x **Táncitanítási jelentés.** Van szerencsém a n. é. közönség szíves tudomására hozni, hogy évek óta jó hirben állótánciskolámat szeptember hó 12-én megnyitom.

Tanmódszerem helyességéről alkalma volt már a jobb izlésű családoknak többször meggyőződni. Nem létezik ujdonság e téren melyet azonnal meg ne szerezsek, különös gondot szoktam fordítani tanítványaim helyes testi tartására, szabályos mozdulataira, és a jobb modor elsajátítására.

Az újabb táncokról fenőtteknek külön órákat adok, ugyszinte magán házaknál alakuló csoportok tanítását is elvállalom.

Beiratásokat elfogadok bármely időben lakásomon Péterfia u. 2. sz.

A nagyérdemű közönség kegyespartfogását kérve Alföldy Károly okl. táncitanító.

Az Arany Bika kávéházában ma este Rác Károly zenekara játszik.

A válság.

S a j á t t u d ó s í t ó n k t ó l.

Budapest, szept. 7.

A kormányválság újabb hullámverése, melyet Lukács László pénzügyminiszter kihallgatásának negatív eredményt keltett: a legkülömbözőbb kombinációkat hozta felszínre.

E kombinációkat csak szaporította ama körülmény, hogy Széll Kálmán, akinek tegnapi kihallgatását általános és feszült érdeklődés kísérte, nem nyilatkozott a kihallgatásról, csupán azt mondta hogy semmi pozitív dolog nem történt.

A király holnap ismét Bécsbe megy hogy részt vegyen Erzsébet királyné

emlékünnepe. Ennek folytán a válság elintézése ezen a héten már alig várható habár esetleg az osztrák fővárosba is történhetnek megbizások, s nem lehetetlen, hogy ott nyer valaki megbizást. De hogy ki, a felől a legnagyobb bizonytalanság uralkodik.

A kormányválsággal kapcsolatosan budapesti tudósítónk ma illetékes helyről a következő kijelentéseket kapta:

— Széll Kálmán tegnapi kihallgatásán nem volt szó Széll újabb megbizásáról. Ő felsége csupán meghallgatni akarta ezen tapasztalt államférfiu véleményét. Ő felsége Széll aktív közreműködését nem is kérte. A Wekerle-kombináció szintén háttérbe szorult. — De midőn ezt konstátalom, szükségesnek tartom megjegyezni, hogy ennek oka semmiképpen sem Wekerle liberalizmusa — mikép azt tendenciózusan hiesztelik. Még kevésbé való az a hiesztelés, hogy személyes motívumok gátolták Wekerle megbizását. Egészen más természetű okok szólnak Wekerle ellen. A helyzet oly pontra jutott, amikor erősen gondolnak a Khuen-Héderváry kabinet rekonstrukciójára, habár Khuen-Héderváry Károly gróf minden erőből elhárítani igyekszik magától az esetleges újabb megbizást.

A helyzet maga utal Khuen-Héderváry grófra, aki visszalépése óta politikai pozícióját minden tekintetben megszilárdította.

Khuen-Héderváry gróf — végezte kijelentéseit a fentemlitett illetékes tényszerző — a hosszú válság alatt feltétlenül korrektül segített a helyzet tisztázásában, amidőn az országnak, a koronának és a szabadelpártnak megbecsülhetetlen szolgálatokat tett.

Goluchovszki a királynál.

Budapest, szept. 7. Őfelsége ma délután 11 órakor Goluchovszki gróf külügyminisztert magán kihallgatáson fogadta.

A katonák visszatartása.

Budapest, szept. 7. Mint értesülünk, holnap rendelet fog megjelenni, a mely azoknak a harmadéves katonáknak, a kiket esetleg december végeig visszatartanak, messzemenő kedvezményeket biztosít a későbbi fegyvergyakorlatokra nézve. Ez a rendelet az állításkötelesek önkéntes belépésére vonatkozó feltételeket is közölni fogja.

A helyzet változatlan.

Budapest, szept. 7. A válságban semmi újabb esemény nem fordult elő. A király ma egy magyar államférfit sem fogadott. Széll Kálmán nem kapott megbizást a kabinetalakításra, tehát nem volt abban a helyzetben, hogy a megbizást visszautasítsa. Azért nincs kizárva, hogy valamely szerepe lesz a válság megoldásában. A király szerdán elutazik. Politikai körökben még mindig hisznek a Wekerle kabinet lehetőségében, sokan a Héderváry kabinet rekonstrukciójáról beszélnek. Mikor lesz a döntés, senki sem tudja.

Különválás Ausztriától.

Budapest, szept. 7. A boc-kreism községtanács feliratban kéri az osztrák kormányt a reichsrath azonnal való összehívására és törvényjavaslat benyújtására Ausztrinak Magyarországtól különváltása personalis unio alapján.

A szabad elvű párt — vár.

Budapest, szept. 7. A szabad elvű párt értekezlete egyelőre ismét elmarad. Igen sokan akarták, hogy a szabad elvű párt a nemzeti követelmények mellett való állásfoglalás céljából sürgős értekezletet tartson. Hire volt, hogy a király addig nem dönt, míg a párt állást nem foglal. De a szabad elvű párt ma megint a hallgatás és várakozás álláspontjára helyezkedett. A párt mértékadó személyiségeinek sikerült kivinni, hogy az értekezletet csak az új miniszterelnök designálása után, ennek jelenlétében és részvételével tartják meg, mert pártvezér híján az értekezlet céltalan volna és csak félreértésekre adhatna alkalmat.

E G Y L E T.**A siket-néma egyesület igazgatósági ülése.**

— szept. 8.

Tegnap délután 4 órakor Puky Gyula elnök távollétében Rásó Gyula alelnök elnöklelte alatt a S. E. igazgatósága a városháza kis tanástermében ülést tartott.

Az ülésen az elnökön kívül jelen voltak még dr. Popper Alajosné, Kovács József Simonffy Imre, Oláh Károly, Konez Akos, Gácsér József igazgatótanár, Vecsey Imre, dr. Wessprémy Zoltán, Szabó Kálmán, Körner Adolf, Csóka Samu, Székely Imre, Aczél Géza, dr. Czeglédi Mihály, dr. Szücs Géza, Bárdoss Géza, Vetéssy Mihály, dr. Komlóssy Arthur Márk Endre, dr. Brunner Alajos, Roncsik Lajos és Király Gyula mint az igazgató tanács tagjai.

Az ülés megnyitása előtt Oláh Károly tanácsos bemutatja az iskola kinevezett igazgatóját, Gácsér Józsefet, kinek kinevezési okmányát telolvasták, mire a gyűlés nevében az elnök az új igazgatót melegen üdvözli, melyre Gácsér József szép, tartalmas válaszban fejezi ki köszönését s igéri az ügy iránt való buzgóságát.

Rásó Gyula előterjeszti azon kérdést, legyen-e az idén ünnepélyes év megnyitás, vagy se, s mikor kezdődjék a tanév.

Elhatározták, hogy ünnepélyessé az évet záró vizsgákat teszik majd, mikor már az iskola eredményeket is tud majd felmutatni. A tanév megkezdését teljes csöndben október hónap 12 ikére tűzték ki.

A növendékek felvétele tárgyában tudomásul vette az ig. tanács, hogy eddig 17 növendék lett felvéve.

Ezek közül 8 fiú és 9 leány; 8 önköltséges, 9 közöltséges és 8 debreceni 9 pedig hajdumegyeyei és más illetőségű.

Elhatározták, hogy számítva az iskola céljaira még ezentúl is befolyó

jövedelemre és a miniszter segélyére, ez évben 21 növendéket vesznek fel.

Ez évben az iskolát egy állandó és egy párvonalos ideiglenes osztályllyal nyitják meg.

Az iskola és igazgatói iroda felszerelésére az igazgatónak 400 koronáig terjedő hitel felhasználását engedélyezték s az igazgatói kézi pénztár számára 200 koronát utaltak ki.

A növendékeket internátusban fogják ellátni, melyben az ellátási díj havi 10 frt. összeg erejéig van engedélyezve. Az ellátást pályázat útján vállalkozókra bizzák. A gyermekek felügyeletére egy polgári állást is szerveztek.

Elhatározták, hogy az alapítványi összegek felszerelési és beruházási kiadásokra felhasználhatók.

Felkéri a minisztert a párvonalos osztályhoz még egy új tanár kinevezésére és megkeresik a varost és megyét, hogy mint védnökök az igazgatóságba 3 tagot jelöljenek ki.

Az egyesület tagjainak végleges megállapítására Kovács József, Oláh Károly és Gácsér József igazgatót kéri föl.

Végül Konez Akos indítványára Oláh Károly v. tanácsos ügyvezető igazgató tanácsosnak kéri föl s Simonffy Imre indítványára neki nagyszabású munkássága elismerésül jegyzőkönyvi köszönetet szavaznak.

Az ülés ezzel esti fél 6 órakor ért véget.

T Á V I R A T O K.**Hettyey püspök temetése.**

Pécs, szept. 7. Ma volt Hettyey Sámuel püspök temetése kinek halála Pécsen, az egyházmegyében és a legszelebb körökben nagy részvétet okozott. Schaumberg Lippe György uralkodó herceg koszorút küldött, a koszorura kék piros fehér szalaggal, a melyet hercegi korona és a herceg monogramja díszített. Özv. Kállay Béné, a Szőgyény Marich László család szintén küldtek koszorukat. A Tolnából érkezett koszorúk seregét el sem lehetett helyezni. Reggel 8 órakor kezdődött a gyászünnepély a zsufolásig megtelt a vártemplomban. A gyászszertartást Kohl Medárd püspök végezte. A küldöttségek a sanctuariumban foglaltak helyet. A legimpozánsabb volt Tornavármegye küldöttsége, a melyben Széchenyi Sándor gróf vezetése mellett többek között Perczel Dezső, Apponyi Sándor és Géza grófok is résztvettek. Beszentelés után a papság vállán vitte a koporsót a templomba, hol a középhejában a népoltár előtt felállított ravatalra helyezték. Kohl Medárd püspök itt rekviemet mondott, mialatt a székesegyházi énekkar Mitterer rekviemjét adta elő. Ennek elhangzása után következett a négyszeres absolutio, mire a koporsót levitték a templomba, hol a beszentelést végző püspök még egyszer megáldotta az elhunytat, kit néhai Király József és Szepesy Ignác báró püspökök sirja fölött ázott fülkében helyezték el a város összes harangjainak zugása mellett.

Nagy tűz Zsarnócon.

Budapest, szept. 7. Zsarnóca bars megyei város, nagy kincstári erdő és bányatelep ma dél óta lángokban áll. Eg az állami erdőhivatal, a kereskedelmi bank, iskola, templom, egész házsorok leégtek. A hodrusbányai és szendrői tűzoltók segítenek az oltásban. A tűz délután 5 órakor még egyre pusztít és

terjed. A riadalom óriási. Attól tartanak, hogy az egész város elpusztul.

Gabona tőzsde.

Budapest, szeptember 7. Buzakinálát mérsekelt, vételkedv gyöngé. Nyugodt irányzat mellett 30,000 méternázsa került forgalomba változatlanul tartott áron. Egyébb gabonanevek változatlanok. Idő forró,

Buza októberre	7.41—42
„ novembere	7.69—70
Rozs október	6.24—25
„ októberre	6.52—53
Zab októberre	5.49—50
„ novembere	5.72—73

Regénycsarnok.**A tejtetstvér.**

Második rész.

(Folytatás.)

— Nem, nem, — ellenkezett. —

Legközelebb majd én leszek a te vendéged. Majd este!

A megbeszélte időben aztán találkoztak a színház kapuzata alatt. Az Uj galusok egyesülete a Saint Michel boulevard egyik kávéházának félemeletén volt. Még nem kezdődött meg az ülés, midőn beléptek az alacsony mennyezetű, hosszukás terembe, melyet köröskörül vörös barsonyszékek és fehér márványasztalok foglaltak el.

Az egyik végén zöld posztóval fedett, emelvényen álló szélesebb asztal volt látható, a mely a hivatalos teendők elvégzésére volt fentartva.

Az ablakok fülkéiben tiz vagy tizenkét körtag ült elszórva és társaikra várakoztak.

Köztük volt az egyesület elnöke is, egy komor, feketébe öltözött, hideg tekintetű sovány fiatal ember, kit Mellerekek hívtak.

Az ügyvédek konferenciáján fényes sikert aratott egy beszédével és ezért az egyesület eszének tartották.

— Kedves elnököm, van szerencsém földimet Savinien de Louéssart urat bemutatni, a ki be akar körünkbe lépni. Argonne egyik ősi nemesi családjához tartozik és atyja a legitimista párt feje szülőhelyünkön. Felelek érte, mint magamért.

Nemcsak hogy gentleman, hanem a szó nemesebb értelmében is az.

Meliéra az új jövevényt puritán darabossággal vegyes, tulzásig finom udvariassággal fogadta:

— Uram — mondta, mi itt a pártkérdéseken felül emelkedünk. Mi nem politikusok vagyunk, hanem intellektuális, nem is akarom tehát kutatni az ön meggyőződését.

Abban a pillanatban, midőn Sentisse az ön ajánlója, az ön óhajom se, hogy ön felvétessék. Minden esetben, az ön szavazatom az öné.

Most kézen fogta őt és Sentisse megkezdte a bemutatásokat. Lassankint újabb körtagok gyülekeztek és a kör vezetősége elfoglalta az emelvényen számára kijelölt helyeket s az ülést megnyitotta. Felolvasták a jegyzőkönyvet aztán az elnök ajánlotta Savinien felvételét, a mi kézfelemeléssel meg is történt.

(Folyt. köv.)

5702. Tk. sz.
1903.

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreceni kir. tszék. mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Hajdu Sándor végrehajthatónak K. Nagy Gábor és neje ellen folytatott végrehajtási ügyében a debreceni kir. törvényszék (a debreceni kir. járásbíró) területén lévő a balmazújvárosi 200 sz. tjkvben A+201 hrsz. alatt felvett házastelekre 1239 koronában és az ugyanezen tjkönyvben A+2. sorsz. alatt bejegyzett 4-6512-ed rész legelő-jutalékra, a 396 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén, annak foganatosítására határidőül az **1903 év szeptember hó 14-ik napjának délelőtt 10 óráját** B.-Ujváros községhezához kikiáltotta.

Kikiáltási ár a becsár, azonban az árverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfog adadni.

Az árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben vagy óvadék képes értékpapirban letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék. mint tkvi hatóságnál és B.-Ujváros község előjáróságánál tekinthető meg.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság.

Debreczen 1903. évi június hó 23-án.

Baróthy Béla,

kir. tszéki bír.

Magyar királyi államvasutak üzletvezetőség Aradon.

24402.—1903 szám.

Pályázati hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet az Arad állomás új fűtőházi telepén létesítendő vizállomási és két szárnyépületével kapcsolatos munkákra.

A költségcszámítás, a szerződés tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint az 1887-ben kiadott általános és részletes feltétlfüzetek Aradon a magy. kir. államvasutak üzletvezetőségének pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt 3 korona lefizetése mellett átvehetők és a vonatkozó tervek megtekinthetők.

Az ajánlatokat legkésőbb 1903. évi szeptember hó 22-én déli 12 óráig kell benyújtani, alulírott üzletvezetőség általános osztályánál.

Az ajánlatokat egy koronás, az ajánlat mellékleteit ivenkint 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és a következő felirattal kell benyújtani:

„Ajánlat a m. kir. államvasutak Arad állomás új fűtőházi telepén létesítendő vizállomás és két szárnyépülete építési munkáira.“

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1903 évi szeptember hó 21-én déli 12 óráig 1500, azaz ezeröttszáz korona bánatpénzt kell a magy. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni.

A bánatpénzről szóló letétjegy az az ajánlathoz nem csatolandó.

Értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául. A távirati uton tett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Posta utján

beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénnyel adandók fel. Az ajánlatok feletti döntés határideje e pályázati határidőtől számított 2 hétben állapittatik meg, a bánatpénzek visszaadása pedig a döntéstől számított 8 napon belül eszközöltetik.

Aradon 1903 évi szeptember hó 3-án.

Az üzletvezetőség.

(Utányomás nem díjaztatik.)

Hegedük

képezdészek
részére
vonóval
együtt

9 koronáért

kaphatók

Schmidt S.

hangszer raktárában, Piac-utca 73.

Több redbeli érmekkel kintatva!

Alapittatott 1875. évben.

Egyedüli butorgyár Debreczenben.

SCHVARGZ VILMOŠ

cs. és kir. udvari butorgyáros és a legujabb szabadalmazott asztalok gyártója.

Üzlethelyiség: Piac-u. 71.

Gyartelep: Szálka-u. 5

Teljes lakberendezések állandó kiállításon. — Egyszerű, de kitünő minőségű, saját készítményű butorok, a legfényesebb kivitelig, legolcsóbb árban.

Költségvetések, rajzok, mintákkal készséggel, díjmentesen szolgálók.

Rohitsi „Styria forrás“ gyógyvíz

gyomordaganat, göres, Bright-féle szivgyuladás. Fejfájás, katarhusok, Hugysav bajoknál, cukor betegségnél, Elzsirosodásnál, májbajoknál.

Nagyszerű siker.

Nagyraktár Magyarország részére:
Hoffmann Józsefnél
Budapest, Balthory utca 8.

Első kézből; a gyárban vásárol Ön olcsón és legjobban.

Első magyar hangszergyár.

villamos erőre berendezve.

STOWASSER

császár és királyi udvari hangszergyáros hadseregszállító
a Rákóczi javított Tárogató egyedüli feltalálója
J. Budapest, II. Lánchíd-utca 5.

Ajánlja a saját gyárában készült
összes rez-fa-fuvó és vonóshangszereket
Hegedük gordonkák bőgők fuvolák
klarinetek trombiták és cimbalmok

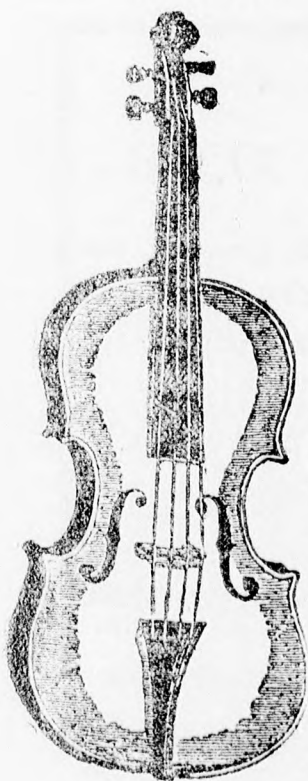
Tárogató ára 30 forinttól (60 kor.) feljebb, iskola hozzá ingyen.

Zenekarok teljes felszerelése olcsó árban, előnyös fizetési feltételek mellett.

Harmonikák elpusztíthatatlan erős hangokkal.

Javítások specialis kivitelben gyorsan és szakszerűen eszközöltetnek, vonós hangszerek a legujabb találmányu hangfokozó gerendával, melyért garantiát vállalok.

ÁRJEGYZÉK minden hangszerről külön-külön kérendő, mely bérmentve megküldetik.

Iskolai ö ö ö ö növendékek

FEHÉRNEMŰ ÉS AGY-
NEMŰ SZÜKSÉGLETEI
LEGJOBBAN BESZEREZ-
HETŐK UGY LEÁNYOK,
MINT IFJAK RÉSZÉRE

Kardos László

FEHÉRNEMŰ ÉS VÁSZON
NAGY KERESKEDESEBEN

Debreczenben, Kossuth-utca.

Szerencse fel!

1 korona egy sorsjegy!

Egy koronáért portó-
mentesen küld az orvos-
szövetség sorsjátékához
egy sorsjegyet az OR-
SZÁGOS SAJTÓ iroda
Budapest, Kemény Zsig-
mond-utca 11.

Huzás már október 10.
1840 nyeremény. 1 fő-
nyeremény 40000 Kor.
Legnagyobb nyeremény
legkedvezőbb esetben
50000 Korona.

1 korona egy sorsjegy!

Szerencse fel!

359 szám.

Az ISTVÁN gőzmalom-társulat
ÖRLEMÉNYENEK

ÁRJEGYZÉKE

Az 1887. április hó 18-án Budapesten tar-
tott általános malomgyűlésen megállapi-
tott és 1887. jun. 1-én életbe lépett eladási
fizetési és szállítás módozatokra vonatkozó
egyezmények szerint.

Itt helyben kötelezettség nélkül.

Készpénzfizetés mellett, zsákkal együtt.	S z á m	100 kiló		Zsákon- ként á 85 kilogram.	
		k. f.	k. f.	k. f.	k. f.
Asztali dara nagyszemű	A	26 40	22 44		
" " aprószemű	B	25 60	21 76		
Királyliszt	0	25 60	21 76		
Lángliszt kivonat	1.	24 80	21 08		
Elsőrendű zsemlyeliszt	2	23 60	20 06		
Zsemlyeliszt	3	22 60	19 21		
Elsőrendű kenyérliszt	4.	21 60	18 36		
Közép kenyérliszt	5.	20 60	17 51		
Kenyérliszt	6.	20 —	17 —		
Barna kenyérliszt					
szákonként á 70 klgr.	7.	18 60	13 02		
" " " "	7 ¹	16 —	11 20		
" " " "	8a)	13 —	9 10		
Takarmányliszt " 50	8.	11 20	7 84		
Finom korpa " " "	11.	8 —	4 —		
Durva korpa " " "	12.	7 80	3 90		

Debrecen, 1903 aug. 29.

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.

Keil-lakk

legkittünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény padló számára.
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 20 kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

Borsos és Társa cégénél

Debreczenben.

A legjobb arcz-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

melyz arczot tisztítja, fehérit és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkotórész nélkül!

Serail-szappan.

Kittinő toillet szappanok a

Epe-szappan.

o kenőcs használatához o

Serail-crème. nappali használatra.

Serail-puder. Kiváló finom arczpor
három színben, fehér, rózsaszín és crème.
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Főraktár: Dr. Rothschnek V. Emil, Mihalevics
Jenő, Tóth Béla, Füleky Pál, Muraközy László
Balázs Ödön gyógyszerész uraknál, valamint Josa és Jóna
urak drogueriájában.

Kapható továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MATYÁS gyógyszerárban
Aradon, szabadságtér, valamint minden más gyógyszerárban.

Thierry A. gyógyszerész. Csoda-Balzsama.

A legjobb házi gyógyszer étvágy zavaroknál, gyengeség, rossz
érzés ellen, enyhíti köhögést, nyálkát feloldja, tisztítja. 12
kis vagy 6 kettős üvegbe franko 4 korona: Kapható:

Thierry A. gyógyszerésznél.
Pregradabei Rohitsch-Sauerbrun.

— Valódi csakis a mellékelt jegy mellett. —

Utazásoknál ez a szer okvetlen szüksége.

Főraktár Budapest TÖRÖK I. gyógyszerésznél, Zágrábban MITTELBACH
S. gyógyszerésznél, Bécsben. BRADY C. gyógyszerésznél. A.